

Till dig som använder tv och radio från UR i undervisningen

Program från UR

UR gör program som vill väcka nyfikenhet, ge upplevelser och sätta saker i sitt sammanhang. Med programmen kan du och dina elever fördjupa er i både stora och små frågor. Alla program är kopplade till skolans olika styrdokument: Lpföi8, Lgr11, Gy11.

Att använda sig av radio och tv i undervisningen

Nästan alla lärare använder medier i sin undervisning på något sätt. Att kombinera olika undervisnings- och inlärningsmetoder med att använda bild och ljud skapar ett mervärde. Kunskapen får ett sammanhang och en upplevelse. Du kan ta med dina elever till platser de inte skulle komma till annars och du kan visualisera det svåra med tydliga bilder. Lärandet stärks när flera sinnen samverkar; att både se och höra något samtidigt gör det lättare att förstå. Barn och ungdomar är ofta vana att ta till sig innehåll och budskap via medier. Mediepedagogik är därför ett bra sätt att motivera elever, genom att möta deras intressen och utgå från deras värld.

Hur kan programmen komplettera din undervisning?

Flippade klassrum

Ett flippat klassrum innebär att ge eleverna uppgifter som förbereder dem inför en lektion. Att i förväg låta eleverna se ett program eller en instruktionsvideo kan frigöra tid för vidare arbete, fördjupning och reflektion. När eleverna får förförståelse inför klassrumsarbetet kan de också engageras mer aktivt i lärandeprocessen. Ett flippat klassrum kan också ses som en möjlighet för frånvarande elever att ta igen lektionstillfällena på ett smidigt sätt.

Inspiration inför ett nytt ämnesområde

Att starta en lektion eller ett ämnesområde genom att lyssna eller titta på program kan ge en snabb och tydlig förståelse, och ett större engagemang för det ni ska arbeta med. Elevernas nyfikenhet väcks och det kan bli en genväg till lärande, diskussioner och nyfikenhet. Ställ gärna öppna och komplexa diskussionsfrågor till eleverna efter ett program.

Komplement till undervisningen

UR:s program går på djupet och i närbild. De visar både detaljer och helheter, och kan därför öka både den övergripande förståelsen såväl som att bidra med faktakunskaper och begreppsförståelse. Genom att prata om och arbeta med programmet efteråt tränas förmågor som att formulera sig, kommunicera och analysera.

Att arbeta med UR-program

Lektionsarbete som passar många program innebär:

- att ge förförståelse
- att skapa begrepps-förståelse
- att få igång samtal kring programmet
- att sammanfatta kunskapen
- att arbeta vidare.

Förförståelse

Låt eleverna ta del av de programserie- och avsnittsbeskrivningar som finns på UR Play till det program ni ska titta eller lyssna på. Redan där skapas förförståelse. Att eleverna dessutom får fundera över vad de redan kan eller undrar över inom ämnet kan öka behållningen av programmet. Eleverna kan förslagsvis skapa en tankekarta som utgår från frågor som: *Vad vet du redan om ämnet? Vad vet du inte? Vad hoppas du få svar på i programmet?*

Anteckna under tittandet

Uppmuntra eleverna att anteckna stödord (utifrån handling, ord och begrepp eller frågor som programmet ger dem) under tittandets gång. Det stödjer minnet och ger en fördel i det fortsatta arbetet. Låt också eleverna aktivera sina nyvunna kunskaper, direkt efter tittandet, genom att repetera innehållet, fundera över vad de har sett eller hört, eller om det var något som de inte förstod.

Begrepps-förståelse

Svåra ord och begrepp som finns i ett tydligt sammanhang, som dessutom kompletteras med gestaltning som rörlig bild och ljud, kan gynna förståelsen. Men det behöver inte betyda att alla elever får full behållning av det budskap som programmet sänder. Uppmärksamma eleverna på programmets vokabulär och motivera dem att jobba för att utveckla ordförrådet genom att anteckna ord och begrepp, och därefter jobba med orden i flera steg:

- Hitta förklaringar och beskrivningar till orden.
- Påminna sig om i vilket sammanhang orden användes.
- Skapa egna meningar där orden passar.
- Hitta synonymer för att lära fler ord.

Samtal och diskussion

Utifrån stödorden kan eleverna skapa egna frågor som de själva besvarar eller ställer till klasskamrater. Uppmuntra eleverna att formulera öppna frågor eftersom de ofta ger mer information än slutna.

Om eleverna befinner sig på olika platser kan de skapa ett digitalt grupprum att arbeta i. Det kan göras genom att dela skärm i Google Hangouts Meet eller dela dokument i Google docs.

Sammanfatta programmet

Ett sätt att avsluta arbetet är att sammanfatta programmets innehåll och budskap. Det kan göras muntligt eller skriftligt. Det är angeläget att eleverna får ett tillfälle att summera vad de har lärt sig och göra kunskapen till sin egen, med egna ord.

Arbeta vidare

Det kan ibland vara en bra idé att låta eleverna arbeta vidare med programmet och skapa eget material utifrån den kunskap och de insikter de har fått. Kanske kan de ta reda på mer om ett ämne och presentera det muntligt genom en film eller en podd? Alternativt i skrift genom att skriva en essä eller en faktatext. De kan också använda fantasin och kreativiteten på ett friare sätt genom att skriva en novell eller ett brev. Eller skapa bilder och illustrationer på papper eller digitalt. Möjligheterna är många!

Mediepedagogik

Mediepedagogik brukar illustreras med antingen en triangel eller en spiral, men budskapet är detsamma. För att nå aktivt tittande/lyssnande på UR:s program är det bra att kombinera med att låta eleven träna sin egen praktiska mediafärdighet. Liksom aktivt läsande förutsätter en egen skrivande praktik kan det vara bra att låta eleverna göra egna filmklipp eller poddar utifrån ämnet, att presentera och diskutera. Nästa gång de tittar eller lyssnar har eleverna fått fler nycklar till att förstå och analysera såväl innehåll som berättarteknik.

